

Heini O. Heinesen ger viðmerkingar til brævið frá danska forsætismálaráðharranum:

Allar niðurbindingar av føroysku tjóðini mugu loysast

Í samráðingunum, sum verða við dansku stjórnina í næstum, mugu øll kravboð frá dønnum feiðast av borðinum.

– Skulu vit samstarva við danir í komandi tíðum, má tað verða ein avgjørd treyt, at hetta samstarv byggir á somu teytir, sum millum frælsar tjóðir. Hetta er vegurin til veruligan framburð her á landi – ein framburð, sum kemur at tæna bæði okkum og dønnum til gagns, heiður og æru, skrivur Heini O. Heinesen, lögtingsmaður

Poul Nyrup Rasmussen skrivur í brævi til lögmann, dagfest 23. august '94, at kvoturnar skulu setast út frá lívfrøðiliga fortreytum sambært altjóða lívfrøðiliga ráðgeving.

Góðkend av vinnuni

Tað, sum forsætismálaráðharrin ikki nevnrir í hesum brævi, er, at vit í januar mánaði í ár settu eina umfatandi friðing í gildi fyri trolveiði á Føroyagrundinum, nevniliga tey fyra trolfrúðini.

Tað, sum landsstýrið ikki hevur greitt dansku stjórnini nóg væl frá, er, at henda skipan er góðkend av øllum, sum reka fiskivinnu undir Føroyum, meðan eingin tekur undir við eini kvotaskipan og slett ikki handilskvotum.

Viðari skrivur Poul Nyrup Rasmussen, at landsstýrið sambært avtalu við dansku stjórnina vil hava eftirlit við gongdini og seta uppskot fram um broytingar av lógini í kvotaárinum 1994/95, um umsetilgheitin ikki førir til eina neyðuga tillaging av veiðiflotanum.

Ikki mín stuðul

Forsætismálaráðharrin sigur eisini, at fiskivinnunnevd lögtingsins var til reiðar leypandi at virka fyri neyðugum broytingum í lógini.

Men tað er rættiliga ivasamt, um tað eru somu broytingar, sum meirilutin í fiskivinnunnevdini meinar við og tær, sum Poul Nyrup Rasmussen og hansara ráðgevarar vilja hava.

Meinar forsætismálaráðharrin við umsetilgar handilskvotum, so kann eg siga fyri mítt viðkomandi, at ein slík broyting í skipanini fær ikki mín stuðul.

Tað, sum liggur púra fast í dag, er, at lógin ikki verður umsitin soleiðis, sum ætlanin var. Tað, sum hendir í Føroyum í dag, er ikki annað enn tað sama, sum er farið fram allastaðni, har kvotaskipanir eru settar í gildi. Teir, sum koma best

burtur úr eini kvotaskipan, eru teir, sum klára at undirgrava skipanina við at snýta og selja fiskin svart, sum teir nú eisini sjálvir siga í bløðunum.

Eftirlitið ger ikki sína skyldu

Eisini ger forsætismálaráðharrin viðmerkingar til tað, sum fór fram 10. august í ár í lögtinginum, tá ið kvotur vórðu settar fyri komandi ár. Men hann sigur einki um, at tær neyðuga broytingarnar ikki vóru tiknar við fyri at fáa lógina at virka soleiðis, sum meirilutin, ið samtykti lógina, hevði ætlað. Hetta er eisini av alra størsta týðningi fyri teir, sum skulu liva undir eini kvotaskipan og ikki minst teir, sum skulu hava eftirlit við, at lógin verður hildin.

Tað, sum eg her meini við, eru nakrar broytingar, sum nágeiniliga siga, hvussu eftirlitið skal arbeiða.

Soleiðis, sum kvotaskipanin virkar í dag, eru tað teir veiðihættir, sum fara ringast við fiskastovnunum, sum sleppa at liva og lástast, sum teir finna fyri gott. Ella sagt við øðrum orðum: fiskiveiðiefirlitið og vaktartænastan gera slett ikki sína skyldu – heldur ikki danska sjóverjan undir Føroyum.

Nóg góð trygd

Tað, sum Poul Nyrup Rasmussen eigur at fáa at vita er, at bæði vinnan og ein stórir meiriluti á Føroya lögtingi hevur størri álit á trolfríum leiðum enn á eini kvotaskipan – serliga, um trolfríu leiðirnar verða hildnar friðaðar fyri trol alt árið.

Hetta halda føroyskir fiskimenn er nóg góð trygd fyri, at fiskastovnamir koma fyri seg aftur.

Til seinast sigur danski forsætismálaráðharrin eitt sindur um tað, sum bygnaðarnevndin legði fram í 1993.

Eg vil bara siga, at tað, at bygnaðarnevndin ikki kundi sína vitjunartíð, hevur

verið ein høvuðsatvoldin til, at vit hava mist meginpartin av okkara nýggjasta flota til fyrimumar fyri nakrar gamlar dunkar og eina í teirra verð »frelsand« kvotaskipan. Teir fingur kortini í hondina, tí allar flotin var endaður í landskassanum. Í staðin fyri at skera íggjøgnum og siga, hvussu ein skilagóður floti skuldi siggja út, komu teir við nevndu umsetiliga kvotunum at »regulera« flotan við.

Selur skip av landinum

At hetta verður ein pína uttan líka, er føroyingum greitt í dag – ikki minst nú vit siggja, at ein danskur figgingarstovnur, Skipskreditgrundurin, konsevent selur skipini, sum teir figgja, av landinum fyri hálvan pris, tá ið tey fara undir hamaran í Føroyum.

Men hetta er møguliga ein partur av stovnsrøktini...

Vit kunnu siga, at so væl hava tær umsetiliga kvotur-nar virkað higartil!

Niðurstøan av tí, sum higartil er farið fram millum dansku stjórnina og landsstýrið er, at tað eru vit føroyingar, sum hava ábyrgd av Føroyum, og tað hava vit eisini úkið í ólukkumáta.

Hvar var danska bankaeftirlitið tá?

Um vit lesa avtaluna, sum varð gjørd 6. oktober 1992, so hevur Føroya landsstýrið tikið ábyrgd fyri, at danska bankaeftirlitið, sum eisini er fyri Føroyar, ikki hevur gjørt sína skyldu í áttati árunum. Høvdu teir havt gjørt hetta, høvdu teir havt spart føroyingum miljarda upp-hæddir, sum skattgjalðarin nú noyðast at bløða fyri.

Vit freistast at spyrja okkum sjálvar, um danska bankaeftirlitið ikki hevur tørt politikk í Føroyum, við at góðtaka, at bankarnir sluppu at lána pening út upp á sethús og rakstrargøgn til høvuðsvinnuna, sum danska lógu 100–150% yvir tí virði, sum hesi hús og

rakstrargøgn høvdu?

Hetta átti danska bankaeftirlitið sjálvt at tikið ábyrgd av og ikki sent rokn-ingina til Føroya landsstýri í oktober 1992.

Upphalda danskum kredittvirði

Danskir bankamenn í Føroyum vóru greiðir yvir, at skriðan stóð at leypa fleiri mánaðir áðrenn skræðlið veruliga kom – ja, hetta ómetliga stóra skræðlið, sum vit kunnu siga var eitt úrslit av hesum (politiska) bankaeftirliti.

Tær triggjar miljardimar, sum eru skotnar inn í bankarnar higartil, eiga føroyingar einki í. Her er tað ein spurningur um at plásara ábyrgd hjá teimum, sum vit eru í gjaldoyrasamstarvið við.

Tað er væl eingin meining í, at vit føroyingar skulu gjalda fyri at upphalda einum danskum kredittvirði, tá vit einki fingur aftur fyri, tey ári tað gekk væl í Føroyum.

Ábyrgdin er okkara

Tað, sum liggur púra fast í dag, er, at uttan mun til, um vit eru partur av Danmørkini, ella vit taka loysing, so eru tað vit føroyingar – og bert vit, ið hava ábyrgd av Føroya landi (men ikki av dansku krónuni!).

Tí skulu vit vera fullgreiðir yvir, at her fæst einki fyri einki...

Um vit framhaldandi hanga upp í Danmørkini, verða vit ikki annað enn ein rávøruútlitari til ES, bæði tá ið talan er um fisk og olju. Vit eiga tí at gera dønnum púra greitt, at undir slíkum umstøðum kunnu føroyingar ikki liva í framúðini.

Skulu vit samstarva í komandi tíðum, má tað vera ein avgjørd treyt frá okkum føroyingum, at hetta samstarv byggir á somu teytir, sum millum frælsar tjóðir.

Frælst samstarv

í samráðingunum, sum

verða við danir í næstum, mugu allar niðurbindingar av føroysku tjóðini loysast, og vit mugu feiða øll kravboð frá dønnum av borðinum.

Hetta er vegurin til veruligan framburð aftur her á landi – ein neyðugan framburð, sum kemur at tæna

bæði okkum føroyingum og dønnum til gagns, heiður og æru.

Seinastu árin hava vit týðiliga sæð, at alt annað førir til undirgang av føroysku tjóðini.

Heini O. Heinesen, lögtingsmaður

HJARNAR 20 ÁR

Konsert/danskvöld við Hjarum og Anfinn & Co. verður í

ÍTRÓTTARHØLLINI Á HÁLSI

Fríggjakvöldið 2. sept. kl. 22

Kostnaður 60 kr.

HØLLIN

VALUTAKURSIR

		30.08.94	Útlito síðsta mán.
USA	Dollari	626,10	625,95
Bretland	Pund	959,94	955,32
Týskland	Markur	395,76	392,64
Sværiki	Króna	80,79	80,43
Noreg	Króna	90,24	90,13
Frakland	Frankur	115,81	115,00
Belgia	Frankur	19,213	19,085
Sveits	Frankur	468,39	462,64
Holland	Gyllin	352,55	349,87
Italia	Liri	0,3912	0,3920
Finnland	Markur	122,89	119,34
Ísland	Króna	9,07	9,03
Eysturriki	Skilllingur	56,238	55,804
Spania	Pesetas	4,767	4,772
Portugal	Escudos	3,888	3,851
Kanada	Dollari	458,08	453,03
Japan	Yen	6,2691	6,2364
Írland	Pund	947,10	942,12
Grikkaland	Drakmur	2,610	2,600
	XEU	755,01	751,14

Kelda: Føroya Sparikassi